

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20240403-268)

betreffende de toekenning van een vergunning aan de lokale
energiegemeenschap "Share.Energy"

Opgesteld op basis van artikel 28sexiesdecies van de
ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van
de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

03/04/2024

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	3
2	Inleiding.....	4
3	Analyse en ontwikkeling.....	4
3.1	Rechtsvorm.....	4
3.2	Analyse van de criteria.....	4
3.2.1	Wat betreft de leden van de energiegemeenschap.....	4
3.2.2	Wat betreft het bestuur van de energiegemeenschap.....	5
3.2.3	Wat betreft de activiteiten van de energiegemeenschap.....	6
3.2.4	Wat betreft de statuten van de energiegemeenschap.....	6
3.2.5	Wat betreft de ontwerpovereenkomsten.....	8
3.2.6	Wat betreft de productie-installatie.....	10
4	Beslissing.....	11
5	Inwerkingtreding.....	11
6	Beroep.....	11

I Juridische grondslag

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt in haar artikel 28^{sexiesdecies} dat elke energiegemeenschap van BRUGEL een vergunning moet krijgen alvorens haar activiteit te beginnen.

De criteria voor de toekenning van die vergunning zijn opgenomen in de elektriciteitsordonnantie en werden nader vastgesteld in richtsnoeren¹ die BRUGEL heeft aangenomen om de projectbeheerders in het kader van hun aanvraag te begeleiden. Deze controle heeft meer bepaald betrekking op de volgende criteria:

- de leden;
- het bestuur;
- de statuten;
- de activiteiten die de gemeenschap zal ontwikkelen.

In overeenstemming met de procedure voor de toekenning van een vergunning neemt BRUGEL binnen een termijn van 60 dagen na de ontvangst van het volledige aanvraagdossier een beslissing over de toekenning of de weigering.

¹https://www.brugel.brussels/publication/document/brochures/2023/nl/Gids_Vergunningen_energiegemeenschappen.pdf

2 Inleiding

De vzw Share.Energy, met maatschappelijke zetel Parkdreef 6, bus 19, te 1000 Brussel, heeft op 19 december 2023 bij BRUGEL een dossier ingediend tot aanvraag van een vergunning om in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een energiegemeenschap te exploiteren. Op 21 maart 2024 werd bij ons een volledig dossier ingediend.

Het project betreft een aanvraag van vergunning voor een lokale energiegemeenschap (LEG). De energiegemeenschap telt 44 leden onder wie 2 rechtspersonen. De energiegemeenschap wenst een project voor het delen van hernieuwbare energie te ontwikkelen. De productie zal worden verzekerd door een installatie waarop een van de leden van de LEG een gebruiksrecht heeft.

3 Analyse en ontwikkeling

3.1 Rechtsvorm

De energiegemeenschap "Share.Energy" heeft beslist de rechtsvorm van een vzw aan te nemen. Deze vorm van rechtspersoon is gepast voor een energiegemeenschap.

3.2 Analyse van de criteria

3.2.1 Wat betreft de leden van de energiegemeenschap

In overeenstemming met artikel 28^{sexies} van de elektriciteitsordonnantie kan een lokale energiegemeenschap als lid hebben *"elke natuurlijke persoon, lokale overheid of kleine of middelgrote onderneming, [...], zolang, voor ondernemingen, hun deelname aan een of meer energiegemeenschappen niet hun voornaamste commerciële of professionele activiteit is"*.

In dit geval brengt de LEG 44 leden onder wie 42 natuurlijke personen samen. BRUGEL heeft in dat verband geen opmerkingen.

Voor ondernemingen zijn er twee voorwaarden verbonden aan de deelname aan een lokale energiegemeenschap: 1) het moet een kleine of middelgrote onderneming zijn, met respectievelijk minder dan 50 of minder dan 250 werknemers, met een jaaromzet die lager is dan respectievelijk € 10 miljoen of € 50 miljoen, of een jaarlijkse balans van minder dan € 10 miljoen of € 43 miljoen; 2) de deelname aan een energiegemeenschap is niet hun voornaamste commerciële of professionele activiteit. Deze twee voorwaarden worden geanalyseerd voor de twee deelnemende rechtspersonen.

- Newide nv (WeSmart), ingeschreven onder ondernemingsnummer 0542.434.391, en met maatschappelijke zetel te 1020 Brussel, Dieudonné Lefèvrestraat 17:
 - Kmo: volgens de informatie die publiekelijk beschikbaar is bij de KBO, zijn zowel het aantal VTE als de jaarbalans lager dan de vereiste drempels. De vennootschap is dan ook een kleine onderneming zoals bedoeld in de ordonnantie.
 - Aard en intensiteit van de activiteit: de vennootschap heeft meer bepaald als doel alle activiteiten en verrichtingen van een beleggings- en holdingvennootschap te realiseren maar ook van adviesverstrekking inzake administratief, financieel en IT-beheer. De

vennootschap heeft niet als doel deel te nemen aan energiegemeenschappen en BRUGEL stelt vast dat ze niet deelneemt aan andere energiegemeenschappen.

- Antoine de Raeve BV: ingeschreven onder ondernemingsnummer 0870.937.561:
 - Kmo: volgens de informatie die publiekelijk beschikbaar is bij de KBO, zijn zowel het aantal VTE als de jaarbalans lager dan de vereiste drempels. De vennootschap is dan ook een kleine onderneming zoals bedoeld in de ordonnantie.
 - Aard en intensiteit van de activiteit: de vennootschap heeft als doel het beroep van advocaat uit te oefenen. De vennootschap heeft niet als doel deel te nemen aan energiegemeenschappen en BRUGEL stelt vast dat ze niet deelneemt aan andere energiegemeenschappen.

BRUGEL meent dat aan het criterium is voldaan.

3.2.2 Wat betreft het bestuur van de energiegemeenschap

In overeenstemming met artikel 28sexies van de elektriciteitsordonnantie wordt de daadwerkelijke controle op de lokale energiegemeenschap "*alleen uitgeoefend door haar leden die in de nabijheid van de door de lokale energiegemeenschap opgezette projecten zijn gevestigd*".

3.2.2.1 Daadwerkelijke controle

Om te beoordelen hoe de daadwerkelijke controle binnen een energiegemeenschap wordt uitgeoefend, analyseert BRUGEL onder meer wie **stemrecht** heeft, de specifieke bepalingen inzake de **benoeming van de vennoten**, of er bepalingen zijn die uitdrukkelijk bepalen aan wie de **controle over de vennootschap** is toevertrouwd enzovoort. Vervolgens controleert BRUGEL of de leden die de daadwerkelijke controle hebben, wel degelijk **in de nabijheid** van de projecten van de LEG zijn gevestigd.

Met betrekking tot het **stemrecht** bepaalt artikel 15 van de statuten dat alle gewone leden van de energiegemeenschap een gelijk stemrecht hebben binnen de algemene vergadering. Naargelang het soort beslissing dat moet worden genomen, worden er limieten inzake aanwezigheidsquorum en aantal stemmen vastgesteld.

Wat betreft de benoeming en de afzetting van de bestuurders bepaalt artikel 17 van de statuten dat dit behoort tot de bevoegdheid van de algemene vergadering. Alle leden van de energiegemeenschap maken deel uit van de algemene vergadering en hebben ieder één stem. De bestuurders worden enkel gekozen onder de leden.

De statuten bevatten geen bijzondere bepaling die de daadwerkelijke controle voorbehoudt aan een welbepaald persoon.

Bijgevolg meent BRUGEL dat er is voldaan aan het criterium inzake de daadwerkelijke controle.

3.2.2.2 Criterium van nabijheid

Artikel 7 van de statuten definieert het criterium van nabijheid als overeenstemmend met de omgeving van het Gare Maritime op de site van Thurn & Taxis, meer bepaald stroomopwaarts van eenzelfde leveringspost van Elia, onder verschillende laagspanningscabines.

BRUGEL stelt vast dat de gewone leden, die de controle hebben over de energiegemeenschap, zich inderdaad binnen de in de statuten vastgestelde perimeter bevinden.

BRUGEL meent dat aan dit criterium is voldaan.

3.2.3 Wat betreft de activiteiten van de energiegemeenschap

In overeenstemming met artikel 28septies, §1, van de elektriciteitsordonnantie mag de lokale energiegemeenschap alleen "elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen produceren, verbruiken, opslaan en intern delen".

Artikel 5 van de statuten bepaalt dat de vereniging de volgende activiteiten mag uitvoeren: elektriciteit afkomstig van hernieuwbare energiebronnen produceren, verbruiken, opslaan en delen. De aanvrager heeft aan BRUGEL een ontwerpovereenkomst voorgelegd die deze deelactiviteit binnen de LEG regelt. Voor zover de deelactiviteit inderdaad wel degelijk enkel binnen de gemeenschap wordt uitgevoerd, wordt ze toegestaan door de ordonnantie.

BRUGEL meent dat aan het criterium is voldaan.

3.2.4 Wat betreft de statuten van de energiegemeenschap

In de statuten van de energiegemeenschap moeten verschillende elementen terug te vinden zijn, inzonderheid de volgende aspecten:

- De bepalingen met betrekking tot de daadwerkelijke controle van de energiegemeenschap en de modaliteiten voor de uitoefening van het stemrecht binnen deze gemeenschap en, in het geval van een hernieuwbare-energiegemeenschap en een lokale energiegemeenschap, de criteria op basis waarvan de nabijheidsvoorwaarde bedoeld in artikel 28quater, §2, en in artikel 28sexies, §2;
- De statuten bevatten de relevante bepalingen in hun artikelen 7, 12 tot 19. Er wordt verwezen naar de beschouwingen met betrekking tot het bestuur van de energiegemeenschap [proximité] zoals bedoeld in artikel 28quater, §2, en in artikel 28sexies, §2; De bepalingen die de autonomie van de energiegemeenschap garanderen ten opzichte van haar individuele leden en andere marktactoren die op andere wijze met haar samenwerken;
 - Er wordt hierbij verwezen naar de beschouwingen in verband met de daadwerkelijke controle. Uit de analyse van BRUGEL blijkt dat de gemeenschap inderdaad van plan is om op een democratische manier te werken, waarbij alle gewone leden van de gemeenschap een gelijk stemrecht krijgen.
- Een beschrijving van de ecologische, sociale of economische doelstellingen van de energiegemeenschap

In artikel 4 van de statuten wordt het maatschappelijk doel van de LEG als volgt omschreven: "De vereniging heeft als voornaamste doel milieu-, sociale of economische voordelen te verschaffen, zowel aan haar leden als op het grondgebied waar ze haar activiteiten uitoefent, veeleer dan financiële winst te genereren, i.e. meer bepaald, zonder dat deze opsomming volledigheid nastreeft: gebruik maken van hernieuwbare

energiebronnen voor de productie van elektriciteit, teneinde de uitstoot van BKG's te verminderen in verband met het energieverbruik van haar leden alsook het bedrag van hun elektriciteitsfacturen te verminderen."

BRUGEL is van mening dat de gemeenschap wel degelijk milieu-, sociale en economische doelstellingen heeft, daar ze als dubbel doel heeft de BKG-emissies van haar leden te verminderen alsook hun elektriciteitsfacturen te verminderen. Er is aan het criterium voldaan.

- Een beschrijving van de activiteiten die de energiegemeenschap kan uitvoeren
 - Er wordt hierbij verwezen naar bovenstaand punt 3.2.3. Er is aan dit criterium voldaan.
- De bepalingen inzake het gebruik van eventuele winsten uit de activiteiten van de energiegemeenschap. Deze bepalingen zorgen ervoor dat het nastreven van ecologische, sociale of economische doelstellingen voorrang krijgt op het najagen van financiële winst;
 - Artikel 5 van de statuten bepaalt wat volgt met betrekking tot het gebruik van de winst: *"Indien de activiteiten die door de energiegemeenschap worden uitgeoefend, in voorkomend geval winst opleveren, zal deze winst uitsluitend worden toegewezen aan de realisatie van haar maatschappelijk doel."*

BRUGEL meent dat aan het criterium is voldaan.

- De bepalingen inzake toetreding en uittreding van leden: deze regelingen moeten transparant, objectief, billijk, niet-discriminerend en evenredig zijn.
 - In verband met de toelating van de leden bepaalt artikel 7 wat volgt: *"De gewone leden zijn de personen die wensen deel te nemen aan het dagelijks beheer van de vzw en/of aan de activiteiten van delen van hernieuwbare, groene en lokale energie.*
Naast de stichtende leden kan elke natuurlijke persoon, lokale overheid of kleine of middelgrote onderneming die gevestigd is in de nabijheid van de door de lokale energiegemeenschap opgezette projecten en mits, voor ondernemingen, hun deelname aan een of meer energiegemeenschappen niet hun voornaamste commerciële of professionele activiteit is, vragen om als gewoon lid toe te treden.
Om te worden toegelaten als gewoon lid, moet de kandidaat zich bevinden rond het Gare Maritime op de site van Thurn & Taxis te Brussel, meer bepaald stroomafwaarts van eenzelfde leveringspost van Elia, onder verschillende cabines van het hoogspanningsnet.
Om te worden toegelaten als gewoon lid, moet de kandidaat een bijlage ondertekenen die rechtstreeks wordt opgenomen in de overeenkomst van deelname aan de lokale energiegemeenschap."
BRUGEL is van mening dat deze criteria transparant, objectief en niet-discriminerend zijn.
 - Wat betreft de uittreding van leden bevatten de statuten bepalingen in verband met het ontslag, de schorsing en de uitsluiting van de leden in artikel 8 van de statuten:
 - Wat betreft het ontslag kan elk lid te allen tijde uit de vereniging stappen door een bericht te versturen naar het bestuursorgaan. De statuten bepalen ook dat de hoedanigheid van lid automatisch ophoudt door overlijden of, als het

gaat om een rechtspersoon, door ontbinding, fusie, splitsing, nietigheid en faillissement.

- De uitsluiting van een lid kan enkel worden uitgesproken door de algemene vergadering bij speciaal quorum, in het geval waarin een lid handelt in strijd met het maatschappelijk doel van de vereniging. Het bestuursorgaan kan de beoogde leden schorsen tot de algemene vergadering een beslissing heeft genomen. De statuten bepalen ook dat leden de mogelijkheid hebben om gehoord te worden en zich te verdedigen.

BRUGEL is van mening dat ook deze criteria transparant en niet-discriminerend zijn en dat ze de rechten van de verdediging respecteren.

- De bepalingen betreffende de modaliteiten voor afstand en overdracht van aandelen en bijdragen van de leden
 - Aangezien de LEG een vzw is, hebben de leden geen aandelen.
- De bepalingen inzake de duur en de ontbinding van de energiegemeenschap
 - Artikel 36 van de statuten bevat de regels in verband met de ontbinding van de vereniging.

3.2.5 Wat betreft de ontwerpovereenkomsten

Artikel 28*quattuordecies*, §1, van de elektriciteitsordonnantie bepaalt dat de deelnemers aan een activiteit van een energiegemeenschap elk een overeenkomst sluiten met de energiegemeenschap over hun rechten en plichten. De overeenkomst bevat de volgende elementen:

- *"De regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens;*
- *De modaliteiten voor uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt;*
- *In het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit;*
- *De procedure die van toepassing is in het geval van niet-betaling: deze procedure omvat ten minste de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling;*
- *De regels voor het inleiden van buitengerechtelijke procedures voor het beslechten van geschillen.*

De inhoud van de overeenkomst wordt uitgedrukt in duidelijke en begrijpelijke taal en omvat alle informatie die nuttig is om de partijen hun rechten en plichten te laten begrijpen. Deze overeenkomsten maken geen onderscheid tussen de deelnemers."

In het voorliggende geval wil de LEG een activiteit van energiedeling ontwikkelen. De LEG heeft twee ontwerpovereenkomsten ingediend:

- Een overeenkomst tot regeling van de rechten en plichten van de deelnemers aan de activiteit van energiedeling ten aanzien van de LEG. BRUGEL onderzoekt hierna de verschillende criteria voor deze overeenkomst:
 - De regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens: de overeenkomst bevat bepalingen betreffende de bescherming van de persoonsgegevens in haar artikel 17.
 - De modaliteiten voor de uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt: de overeenkomst legt in haar artikelen 5 en 6 de respectieve rechten en plichten van de gemeenschap en de deelnemer vast.
 - In het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit: de overeenkomst bevat in haar artikelen 7 en volgende bepalingen betreffende het gebruikte meetsysteem, de gekozen methode van verdeling, de prijs van de gedeelde elektriciteit evenals de facturering van de gedeelde elektriciteit.
 - De procedure die van toepassing is in het geval van niet-betaling: deze procedure omvat ten minste de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling: de overeenkomst voorziet in deze procedure in haar artikel 10 en bevat wel degelijk de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling.
 - De modaliteiten voor het opstarten van buitengerechtelijke procedures voor de beslechting van geschillen: de bepalingen betreffende de beslechting van geschillen zijn opgenomen in artikel 18 van de overeenkomst. Dit artikel verwijst inzonderheid naar de mogelijkheid om zich te richten tot de Geschillendienst van BRUGEL.
- Een overeenkomst tot regeling van de rechten en plichten van de deelnemer die een gebruiksrecht op een productie-installatie heeft ten aanzien van de LEG. BRUGEL onderzoekt hierna de verschillende criteria voor deze overeenkomst:
 - De regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens: de overeenkomst bevat bepalingen betreffende de bescherming van de persoonsgegevens in haar artikel 17.
 - De modaliteiten voor de uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt: de overeenkomst stelt in haar artikelen 5 en 6 de respectieve rechten en plichten van de gemeenschap en de producent vast.
 - In het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit: de overeenkomst bevat in haar

artikelen 7 en volgende bepalingen betreffende het gebruikte meetsysteem, de restinjectie, de prijs van de geïnjecteerde elektriciteit evenals de facturering van de geïnjecteerde elektriciteit.

- De procedure die van toepassing is op niet-betaling: deze procedure omvat minstens de verzending van een herinnering en van een ingebrekestelling: deze procedure omvat minstens de verzending van een herinnering en van een ingebrekestelling: de overeenkomst voorziet in deze procedure in haar artikel 11 en omvat wel degelijk de verzending van een herinnering en een ingebrekestelling.
- De modaliteiten voor het opstarten van buitengerechtelijke procedures voor de beslechting van geschillen: de bepalingen betreffende de beslechting van geschillen zijn opgenomen in artikel 18 van de overeenkomst. Dit artikel verwijst inzonderheid naar de mogelijkheid om zich te richten tot de Geschillendienst van BRUGEL.

3.2.6 Wat betreft de productie-installatie

In overeenstemming met artikel 28septies van de elektriciteitsordonnantie kan alleen de lokale energiegemeenschap eigenaar zijn of kunnen een of meerdere van haar leden eigenaar of houder zijn van een gebruiksrecht op de productie-installaties die de gemeenschap gebruikt om elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen te delen.

In het huidige geval heeft een lid van de energiegemeenschap een gebruiksrecht op een productie-installatie die aan een derde toebehoort. Dit gebruiksrecht wordt geconcretiseerd in een gebruikscontract. De betrokken installatie heeft een totaal vermogen van 3 MWp

en het gebruiksrecht laat toe om maximaal 200 MWh/jaar te gebruiken. Er is dan ook aan dit criterium voldaan.

4 Beslissing

De aanvrager voldoet aan de criteria zoals vastgesteld in artikelen 28*bis* en volgende van de elektriciteitsordonnantie.

BRUGEL verleent aan de vzw Share.Energy daarom een vergunning om een lokale energiegemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te exploiteren voor een duur van 10 jaar.

5 Inwerkingtreding

Deze beslissing treedt in werking op de dag van de kennisgeving ervan aan de aanvrager van de vergunning.

6 Beroep

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld bij het Marktenhof van Brussel in overeenstemming met artikel 30*undecies* van de elektriciteitsordonnantie.

Deze beslissing kan ook het voorwerp uitmaken van een klacht tot heroverweging bij BRUGEL in overeenstemming met artikel 30*decies* van de elektriciteitsordonnantie. Deze klacht heeft geen opschortende werking.

* *

*